Բ. ՇՐՋԱՆ 1874 ՅՈՒԼԻՍ 3 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ Ն. Տ. ՅՈՒԼԻՍ 15 ԹԻՒ 67

ՄԱՍԻՍ ամեն օր կը հրատարակուի բաց ի կիւրակէ եւ տօն օրերէ։
Լրագրոյս գրասենեակն է Ղալաթիա, Հայոց Եկեղեցւոյ փողոց թիւ 1։
Բաժանորդագինը կանխիկ չը վճարուած թերթ չը ղրկուիր գաւառները։
Ծանուցման տողը 2 ղրշ է։

ՄԱՍԻՍ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳԻՆ
Կ. Պոլսոյ Համար
Տարին. (300 թիւ) 90 ղշ
Ամիսը (30 թիւ) 15 »
Գաւառաց Համար
Տարին. (300 թիւ) 6 մէճ.
Վեցամսը (150 թիւ) 3 »
Եռամսը (75 թիւ) 1 1/2 »
Փոստային ծախքը մեր վրայ է։

ՁԱՅՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

10 ՓՐ. ԼՐԱԳԻՐ 10 ՓՐ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒԱՅԼՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պարզամիտ ոմանք կ՚առարկեն թէ Փափազեան էֆէնտիին Ընդհ. Ժողովոյ Ա. ատենադպիր ընտրուելէն ի՞նչ կրնայ ելնել որ այդչափ կարեւորութիւն կը տրուի դմա։

Փափազեան էֆէնտիին Քաղ. Ժողովոյ ատենադպիր ընտրուելէն ծագած այնչափ չարիքը տեսներ ըլլալէն վերջը, այդպիսի հարցում մը մեք տղայական կը համարիմք։

Ընդհ. Ժողովը՝ յայտնի է թէ գերագոյն է քան Քաղ. Ժողովը։ Արդ՝ նա որ նուազ բարձր դիրքի մը մէջ այնչափ չարիք գործեց, աւելի բարձր դիրքի մը մէջ ի՞նչեր չ՚ընէր։

Ըսածնուս մէկ փոքրիկ ապացոյց մը յառաջ բերենք։

Յուսուֆեան էֆէնտիի Ա. ատենադպրութեան օրով ամեն լրագիրներու ալ անխտրաբար Ընդհ. Ժողովին հաւերագրերը կը ղրկուէին ի հրատարակութիւն։

Այժմ Փափազեան էֆէնտի Ա. ատենադպիր եղած է։ Սորա օրով առաջին անգամ Ընդհ. Ժողով. պիտի գումարուի յառաջիկայ ուրբաթ օր։ Հրաւիրագիրները ուրիշ լրագիրներու ղրկուեցան հրատարակութեան համար, բայց այս անգամ մեզ չը ղրկուեցաւ։ Երբ մարդ մը այսպիսի չնչին բաներու վրայ անգամ իւր ոխակալութիւնը բանեցունելու կ՚ելնէ, երբ այս աստիճան նուաստ վրէժառութեան և հակառակութեան ոգի մը ցուցունելու կը զիջնի, ալ ի՞նչեր չեն յուսացուիր այն մարդէն։

ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՕՐԱԳՐԻՆ ԱՍԿԷ ՅԱՌԱՋ ԳՐԱԾՆԵՐԸ

Խառն ժողովը մեզ ազդարարութիւն կընէ թէ ժողովուրդը չը յորդորենք երեսփոխանաց օծիքներէն բռնելով խորհրդարանէն դուրս նետելու։ Մենք երբէք այդպիսի յորդոր մը կարդացած չենք ժողովուրդին, այլ միայն իւր գրէթէ մեռեալ վիճակին վրայ ցաւ յայտնելով, արթնութեան հրաւիրած եմք։ Սակայն տեսէք Օրագրի Եւելճեան խմբագիրը ի՞նչպէս իրաւունք և յորդոր կուտայ ժողովուրդին, երեսփոխանները խորհրդարանէն արտաքսելու համար։ Օրագիր այդ յօդուածը գրած է ՎԵՀԱՓԱՌ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ԴԷՄ ԴԱՐՁԵԱԼ ԱՆԱՐԴԱՆՔ վերնագրով։ Օրագիր իւր բոլոր խօսքերը սորա վրայ հիմնած է թէ Վեհ. Կաթողիկոսին դէմ մէկ քանի երեսփոխանք անպատիւ խօսք ըրեր են եղեր։ Հապա ամբողջ Ազգն անպատուող, Ազգին դէմ դարաններ լարող երեսփոխանաց ի՞նչ ընելու է Օրագրին սա տուած հրահանգին համեմատ. զայն եւս ընթերցողին կը թողունք իմաստասիրել։

Ահաւասիկ Օրագրին գրածը.

«Ժողովո՛ւրդ, դադրէ՛ պահ մ՚ալ այդ մահացու անտարբերութենէդ, զի անպատուեալը քու հայրդ է, քու ընտրածդ է և քու Ս. Պատրիարքիդ մէջ օրհնութեամբ յիշատակածդ է։

Ինչո՞ւ ուրեմն լռիկ հանդիսատես կըլլաս այդ անարգանաց։

Քու երեսփոխանդ բնաւ իրաւունք չունի այդպիսի անպատուութիւն մ՚ընելու։

Ազգային խորհրդարանը պէտք է անբռնաբարելի մնայ, սակայն ազգային պատիւն ալ պէտք է անբռնաբարելի մնայ։

Դու՛ ո՛վ ժողովուրդ, ինչո՞ւ լուռ կը կենաս այդ անարգանաց դէմ. ինչո՞ւ չես մտներ խորհրդարանը և օծիքէն քաշելով դուրս նետել այն երեսփոխանը՝ որ հայհոյանք կը տեղայ և պատիւ կը բռնաբարէ։

Մի՛ վախնար թէ ատանկ բան մ՚ընելուդ համար քեզի կրնան բան մ՚ընել. մենք ոչ զօրք ունինք և ոչ բռնութիւն։

Դաս մը տուր անգամ մը քու ձեռօքդ այն Պատրիարքին որ այդ անպատուութիւնները դադրեցունելու և պատոյ հեղինակը պատժելու պաշտօնն ունի ու չը կատարեր. դու քու ձեռքովդ պատժէ անգամ մը զայն՝ դու քու ձեռքովդ դուրս հանէ խորհրդարանէն զայն որ այդպիսի անպատուութիւններ կընէ հանդիսաւոր կերպով։

Մէկ անգամը կը բաւէ այդ անպատուութիւնները դադրեցունելու համար։

Կը լսենք թէ Բերայի մէջ ոմանք այս մասին հանրագրութիւն մը կ՚ստորագրեն եղեր. սակայն ո՞րու պիտի ներկայացնեն. Ս. Պատրիարքի՞ն.— Նա ապահով եմ որ պիտի խնդրայ զայդ ստորագրողներուն ալ վրայ, զայդ ներկայացնողներուն ալ վրայ. վասն զի եթէ նա կամք չունենար այդպիսի անպատուութիւն մ՚ըլլալու մասին, չէր թողուր որ այդ անկարգութիւնըն ըլլայ ազգային խորհրդարանին մէջ.

Ուրեմն քու գործդ քու ձեռքովդ տես և անձամբ քաջէ օձիքէն դուրս հանէ խորհրդարանէն այն երեսփոխանը որ անբռնաբարելութեան սրահը կեցած՝ ազգային պատիւը կը բռնաբարէ :»

(Թիւ 815 Ա. Ն. Եւե. Օրագիր)

Օրագիր 979 թուոյն մէջ ալ երեսփոխանաց նկատմամբ հետևեալը կը գրէ զոր ժողովուրդին մասնաւոր ուշադրութեանը կը յանձնենք. զի գրողը [illegible] խմբագիր մ՚է.

«Այսօր ահա մեր խօստման համեմատ կուգանք մեր երեսփոխանաց հետ խօսելու.

Էֆէնտիներ, ի՞նչ է ձեր պաշտօնը և ի՞նչ է ձեր ըրածը.

Դուք ընտրուած էք ազգէն՝ ազգին գործոցը վրայ հսկելու և ազգին պաշտօնէից՝ հրահանգներ ու օրէնքներ սահմանելու. և սակայն ազգային ո՞ր գործն է որ հսկած էք դուք.

Դո՛ւք շատէն շատ մէկ սկզբունք հրատարակեցիք. այն է ապակեդրոնացման՝ սկզբան այն մասը՝ որ ընտրական իրաւանց կը վերաբերէր.

Բաց ի ատկից ի՞նչ հսկած ունիք.

Ձեզ մէջէ Ս. Պատրիարքը կը յանդիմանէ թէ՝ դուք ազգին գործերը չէք տեսներ. Իրաւունք ունի սա այսպէս ըսելու.

Դուք ոչ այս կ՚ընէք և ոչ այն.

Արդ՝ ի՞նչ բան ունիք ուրեմն դուք այդ երեսփոխանական աթոռոց վրայ.

Ինքզինքնիդ հանդիսատես ժողովրդեան ցուցնելով, «նայէ երեսփոխան եմ եղեր» ըսելով, «ճիճի ունիմ»ի պէս պարծենա՞լ է միտքերնիդ թէ ազգին ծառայել.

Կը սրտմտիք թէ 20-30 քուէով երեսփոխան ընտրուիլ սկսաւ. այդ անգամ չարժէր, եթէ ժողովդ օրուան կարգի խնդրոց վրայ հսկելու պաշտօն մը չունի. մե՞ղք է նաև ազգին ստակին որ ձեր խօսքերուն տպագրութեանը խարճէ, եթէ դուք ազգին գործերը օրին հակակշռելու պաշտօնը չունիք, եթէ դուք ազգը օրուան վտանգէն ազատելու և ազգին վստահութեանն արժանի Պատրիարքարան մը ունենալու և այդ վիճակին մէջ պահելու պաշտօն մը չունիք.

Այսօր այսչափ միայն խօսելով, անկից վերջը քիչ մ՚ալ սկսինք սա մեր ի քուն խորդացող երեսփոխանաց հետ խօսիլ օրուան խնդրոց վրայ, որպէս զի կարենանք ունենալ գործնականապէս ազգային ժողով մը՝ փոխանակ այժմեան անուանական ժողովին.

Խօսինք՝ որպէս զի պատռենք նաև այն սխալ ըմբռնումը՝ որ մեր տիբլօմադիկոս էֆէնտիներն սնուցած են թէ՝ Ընդհ. ժողովը մասնաւոր խնդրոյն հետ բնաւ գործ չունի. սխալ է այս. Ընդհ. ժողովը գործ ունի այն ամեն խնդրոց մէջ ուր ընդհանուրին շահը, ուր արդարութեան և հաւասարութեան բռնաբարութիւն կայ. այն ամեն խնդրոց մէջ գործ ունի Ընդհ. ժողովը որ հասարակաց ուշադրութիւնը գրաւած է թէ խնդիրը մասնաւոր ըլլայ և թէ ընդհանուր :» (1)

ԱՌ Պ. ՍԵԲԱՍՏԱՑԻ ՈՄՆ

Դիմակաւորդ Սեբաստացի, իմ նամակիս հրատարակութենէն ի վեր ամբողջ կէս ամիս անցնելէ յետոյ, կարդացի ձեր մի սպառնալից ու անուանարկիչ յօդուածը Մամլոյ 392 թուոյն մէջ իբր պատասխան «ՓԱՓԱՋԵԱՆԻ ՄԻ ԱՆԲԱՂԱԲԱՂԱԲՈՒԹԻՒՆԸ» վերնագրով անաչառ յօդուածոյս։

Արդարև, Պ. դիմակաւոր Ս., ձեր այն աստիճան չլխտի ու հակասութիւնով և ագիտութեամբ լի յօդուածին չը պիտի պատասխանէի, բայց սիրելի հայրենակցացս թախանձանքը և արդարութիւնը միահամուռ ստիպեցին զիս պատասխանագրել թէ՝ ձեր դրական արժէքը, թէ՝ ցած ոգի լինելնիդ յայտնելու, և թէ ձեր անդուռն ու զրպարտիչ բերանը կարկելու համար.

Կարդացի, կասէք, յօդուած մի ի պաշտպանութիւն չապկի մը. Պ. դիմակաւոր, կարծեմ սոյն յօդուածը կարդացած առենդ դատողութիւնդ ու խելքդ Խնձորկայ լեռան դալարագեղ ու յաւէթ ստորոտը արածուելու է գնացեր. զի եթէ լուրջ ուշադրութեամբ կարդացած լինէիք, պիտի հասկնայիք որ ո՛չ թէ ի պաշտպանութիւն չապկի մը, այլ ի պաշտպանութիւն հայրենակցացս պատույն գրած էի.

Ահաւասիկ ձեր ցածոգիութիւնը որ ուղիղ իմաստ մը կը խեղաթիւրէ.

Կ՚ասէք դարձեալ, անշուշտ չը մտածելով, թէ «Յօդուածագիր տիրացուն իւր բաղում անվայել և անպատիւ արարքներէն երկնչելով, անունը պահած էր.» եթէ, Պ., արդարև ես բաղում անպատիւ և անվայել արարոց հեղինակ մ՚էի, դէթ մին ի նոցանէ յիշել կը պարտէիք ի հաստատութիւն տարապարտ անուանարկութեանցդ. իսկ եթէ յօդուածիս ստորագրութիւնը ծածուկ լինելուն առթիւ անխղճաբար անպատիւ կ՚անուանէք զիս, կը նըշանակէ ուրեմն թէ դուք ևս անպատիւ անձ մի էք (ինչպէս կը վըկայէ ձեր յօդուածը), ըստ որում դուք ևս ձեր անունը բացարձակապէս չէիք գրել.

Ահաւասիկ ձեր ագիտութիւնը ու հակասութիւնը.

Ազգին դեռափթիթ ու աշխոյժ երիտասարդներն իւրեանց ներկայ ազգօգուտ ընթացքին մէջ փոխանակ քաջալերելու, ազգատեցաբար խէժ անուանելէդ վերջը, ուղղութեան կը հրաւիրէք զիս. փոխանակ ձեզ՝ և հօրս ուշադրութեանը կը յանձնէք, առանց յիշելու կամ գիտնալու որ իմ բարեխնամ հայրը կը յորդէ կարծեաց և դատողութեան ազատութիւնը և կը պաշտէ ճշմարտութիւնն ու արդարութիւնը, սակայն բի՛ւր եղուկ ձեր որդւոյն....

Կ՚ասէք դարձեալ. «Մեր հայրենիքը իւր պատիւը պաշտպանող շատ ունի, շատ և շատ ձեզմէ աւելի խօսող ու գրող.» արդարև հազար վայ Սեբաստիոյ գլխին որ քեզ նման արդարատեաց ու անուանարկիչ խօսող ու գրող [illegible] մի ունի, ինչպէս ունեցաւ 6 տարի յառաջ ՀԱՅՐԵՆԱՎԱՃԱՌ, ԿԱՇԱՌԱԿԵՐ ու ԱՆՊԻՏԱՆ [illegible] մի ու [illegible] մի ևս, որ իւր և իւր ազգադաւ ու խորամանգ խրատատուաց (Փ. և Ք.) անօթի քսակը կշտացընելու համար տարօրինակ ու անխոհեմ յեղափոխութիւն մի յարոյց, որ փոխանակ լոյս սփռելու խաւար տարածեց Սեբաստիոյ մէջ.

Վերջապէս Պ. դիմակաւոր Սեբ

---

(1) Այս տողերը գրելէդ քիչ ժամանակ վերջն է, ով մոռացկոտ Օգսէն, որ երբ Փափազեան կիրակի օր մը Սամաթիա ձեր տունը գալով շատ մը աղաչեց և վերջապէս «որ և իցէ միջոցաւ մը» դձեզ շահելով, երկու օր յառաջ Լէնկթիմուր անուանած մարդիկդ երկու օր յետոյ պաշտպանել սկըսար, դու և քու գործակից խմբագիրդ էր որ ի շնորհս Փափազեանի Ղալաթիոյ խնդիրը Ընդհ. ժողովէն դուրս քշեցիք, Թաղային մասնաւոր խնդիր մը հոս չ՚կրնար գալ ըսելով:

Այսչա՜փ շուտ փոփոխութիւն սկզբունքի։

Ծ. Խ.

բաստացի, մի խեղճ ու կրակ խրատ մ'աւտալէք վերջը ղրաբանութեանցդ վերջ՝ կը սաս, յորում չը կրնամ ի՛նչպէս կը համարձակիք ապերախտ կոչել իմ ազգասէր գրիչը, որ յարգարութենէ և ի հայրենասիրութենէ և եթ շարժեալ ջանաց և կը ջանայ իւր Ազգին և իւր Հայրենիքին՝ թշուառ Սեբաստիոյ ոխերիմ ու անպիտան թշնամիները խայտառակել. արդեօք դուք՝ իմ բարերարներս եղած պիտի ըլլան. — ո՛չ. և ենթադրենք որ այնպէս ըլլան, միթէ արդարութիւն երախտագիտութի՞ւն է նոցա վատութիւնները քաջալերելը:

Այսպէս չարադրած էիք ձեր յօդուածը, ո՛ դիմակաւոր Սեբաստացիդ, զոր համայն հայրենակիցներս ցաւ ի սիրտ կարդացին, և որով յախուռնաբար յարձակած էիք անձիս և պատւոյս դէմ, ժայթքած էիք նախատինք և սպառնալիք, յանդգնած էիք սատանայաբար հօր և որդւոյ մէջ եղած խաղաղութիւնը պղտորել ու խռովել: Բայց ինչ կուզէք ըրէք. սակայն վստահ եղիք որ բնաւ երկիւղ չունիմ ձեզնէ և ձեզի պէս ապուշ վարձկաններէ. իմ երիտասարդական կուրծք պատրաստ է ընդունիլ ի պաշտպանութիւն ճշմարտութեան և Հայրենեացս ուղղակի և անուղղակի սլաքներ, բայց խընդրեմ որ Պարթևի նման ընդ կռունկս ընկրկելով և եթ չարձակէք, այլ քաջաբար ձեր կուրծքովը դուք ալ դիմագրաւէք:

1874 Յուլիս 1 Յովսէփ Յովհան
Ղալաթիա Սեբաստացի

Մայր-Եկեղեցւոյ վարժարանին քննութիւնները շաբթուս երկուշաբթի օրէն սկսան և պիտի տևեն մինչև ուրբաթ օր:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիեննա, 13 Յուլիս

Պօրսային գործերը աղէկ են:

Բարիզ, 12 Յուլիս

Ֆիկարօ լրագիրը Ազգ. ժողովոյն դէմ յարձակողական գրութիւն մը հրատարակելուն համար 15 օր դադարման դատապարտուեցաւ:

Այս խնդրոյն համար խորհրդարանին մէջ կառավարութեան եղած հարցման մը առթիւ առաջարկութիւն եղաւ որ Ֆիկարօի յօդուածագրին անունն իմանայ խորհրդարանը. սակայն այդ առաջարկութիւնը մերժուեցաւ:

Բարիզ, 13 Յուլիս

Ռուս. երկթղ. արժ. ֆր. 104,75

Օրինապաշտականները յայտագիր մը կը հրատարակեն որուն մէջ կը մերժեն իրենց վրայ եղած այն ամբաստանութիւնը թէ Մագ-Մահօն մարաջախտին դէմ թշնամութիւն ունին. սակայն կըսեն թէ Նոյեմբեր 22ին ի դատապարտութիւն միապետութեան եղած քուէարկութիւնը չեն ընդունիր:

Պէրլին, 12 Յուլիս

Պ. Ժասմինս ընդհանուր հիւպատոսի պաշտօնով Աղեքսանդրիա պիտի վերադառնայ:

Իշլ, 13 Յուլիս

Վաղը Կիյլեօմ կայսեր մտերմական ընդունելութիւն մը պիտի ըլլայ, Պավիէրա երթալով Լուի Բ. թագաւորին հետ տեսնուելու համար հոսկէ անցած ատեն:

Քէսէնժըն, 13 Յուլիս

Պ. տը Պիսմարք կառքով շրջագայած ատեն Մակտըպուրկի գիւղացիներէն երիտասարդ փայտակոփ (տոնտըկը) մը ատրճանակի հարուած մը իջեցուց նորա բազկին: Վէրքը թեթև բան մ'է: Գիւղացին անմիջապէս բռնուեցաւ: Ժողովուրդը կայրացած սպաննել կուզէր այդ մարդը:

Յետոյ Պիսմարք իշխանը շրջագայութեան ելնելով, ժողովուրդէն ծափահարութեամբք ողջունեցաւ:

Ս. Բեթերսպուրկ, 13 Յուլիս

Աղեքսանդր կայսրը և Ալպէր Արշիդուքսը հոս հասան:

Լոնտրա, 11 Յուլիս

Պանգայէն քանի մ'անգամ ըստակ դուրս հանուելէն վերջը 26,000 Անգղ. ոսկի դրուեցաւ վերստին:

Լոնտրա, 13 Յուլիս

Հնդկաստանէն հունձքի համար եկած լուրերը շատ աղէկ են:

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խալիլ փաշա որ մասնաւոր պաշտօնով մը Խտիվին քով գնացած էր, երկուշաբթի օր մայրաքաղաքս վերադարձաւ:

—Վերաքննութեան ժողովոյն Ա. քարտուղար Հիլմի էֆէնտի նոյն ժողովին անդամ,

Թիճարէթի Գ. ժողովէն Նօրկլասիս էֆէնտի Բ. ժողովին անդամ,

Հասարակաց շինութեանց ժողովին Ա. քարտուղար Հալիմ պէյ Թիճարէթի Գ. ժողովին անդամ անուանուեցան:

—Յունական Թէթիս Թերթին տնօրէն Պ. Տ. Ֆիլիթօնիատէս անցեալ երկուշաբթի օրէն ի վեր ոստիկանութեան բանտը կը գտնուի, Յունաց ժողովուրդը Հրէից դէմ գրգռած ըլլալու ամբաստանութեամբ:

—Ղալաթիայի Պօրսային կայսերական տեսուչ Ապէտին պէյ Գօրֆու գնաց:

—Սելանիկի մէջ անցեալ շաբթու յորդ անձրևներ եկած ըլլալով արտերուն շատ օգտակար եղեր է: Միայն թէ Մանաստըրի գաւառին մէջ Բէմիլի կողմը անձրևը կարկտախառն եկած ըլլալով, 200 արտավարի չափ այգեստան բոլորովին փճացուեր է:

—Ռուսիոյ Օսմանեան դեսպան Վսեմ. Քեամիլ փաշա քիչ մը ժամանակի համար Կ. Պօլիս եկած է:

—Սամոս կղզւոյն նորընտիր իշխան Քօսթաքի Ֆօթիատիս պէյ կիրակի օր հոն հասնելով, իրեն հանդիսիւ դիմաւորուեր է:

—Պրուսայէն կը գրեն թէ այս տարի այն կողմերու հունձքերը առատ են:

—Օրիան Իլլիւսթրէ լրագրոյն խմբագիր Տնօրէն Պ. տը Ռուատիէն Առիւծի և Արեգական չքանշանը խրկուեր է Պարսից Շահէն:

—Կը լսենք թէ Փափազ-քէօբրիւսիի կողմը երեք Հրեաներ չարաչար զանակոծուեր են Յոյներէ, այնպէս որ երկուքին համար կըսուի թէ նոյն գիշերը իրենց վերջին շունչը տուեր են, երրորդն ալ մահամերձ վիճակի մը մէջ կը գտնուի այժմ:

—Եգիպտոսի Խտիվը գրահաւոր նաւ մը ընծայ ղրկեր է Վեհափառ Սուլթանին:

—Ղալաթիոյ պոռնկանոցները գոցուելով դուրս ձգուած աղջիկները իրենց դէմ այս եղածին համար պիտի բողոքեն եղեր:

—Պիզանթիս Յունարէն լրագրոյն տէրը Յոյները Հրէից դէմ գրգռած ըլլալու ամբաստանութեամբ այսօր Ոստիկանութեան Դուռը Ճէզա Տայիրէսին դատուելու կանչուած է:

Ոստիկանութեան Թարգման Արիսթիտի էֆէնտի կառավարութեան կողմէն դատախազ պիտի կանգնի և դատաստանը հրապարակաւ պիտի ըլլայ:

—Հեռագրատան պաշտօնէից ամսականները աւելցունելու 200 հազար ղրշ. յատկացեր է։ Սակայն այս գումարին բաշխման եղանակին դէմ կը բողոքեն եղեր ստորին պաշտօնեայք, ըսելով թէ բաշխումը արդարացի եղած չէ, այլ աւելի բարձրաստիճան պաշտօնէից նպաստաւոր կերպով։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ ՅՈՒԼԻՍ 3

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմ. ոսկին 100 ղուրուշի հաշուով

	Ղրշ.	Փրյ.
Անգղ. ոսկի	110	
Գաղղ. ոսկի	87	50
Բօլ	89	15
Գրլմէց	51	22
Ճերմակ մէճիտ տարբ. .	102	
Հինգնոց	103	
Մէթալիք	105	5
Պղինձ	123	2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Ընդհ. պարտ. Արժ. բաց		47 57
բարձր գին		48 13
ցած »		47 57
կէս օրն գոց		48 12
Փոխառութիւն	63ի	313
»	65ի	313
»	69ի	265
»	72ի	80
Քրէտի ժէնէրալ . . .		8–10
Սօսիէթէ ժէնէրալ . .		6–17
Սօսիէթէ Օթօման (անկար.)		5–35
Կ. Պոլսոյ Պանքային անկար.		4–15
Րումէլիի երկա. Արժ. հին		107
» » » Նոր.		80 1/2
Թրամվէյ կանկարծն . .		340

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ
ԱՆԻ ՈՃՈՎ

ԵՐԿԱՍԻՐԵԱՑ
ԹՈՎՄԱՍ ԹԵՐԶԵԱՆ

Ամեն գրավաճառաց քով կը գտնուի։

Գին 2 քառթ արծ. մէճիտ

Դպրոցներու կամ դասատուներու համար շատ օրինակ միանգամայն առնել ուզողներուն հետ առանձին սակարկութիւն կըլլայ։

ԵՐԿԻՆՔ ԵՒ ԵՐԿԻՐ
ՍՐԲԱԶԱՆ ՈՂԲԵՐԳ
Ի ԼՈՐՏ ՊԱՅՐԸՆԷ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ Ի ԳԱՂԻԱԿԱՆԷ
ԴՈՄՆԻ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ
ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՀԻ
ԱԳԱՊԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Կը ծախուի գրավաճառաց և լրագրավաճառաց քով։ Գինն է 1/4 արծաթ մէճիտ։

ՄԻՆԱՍ ՉԵՐԱԶ
ԳՐԱԿԱՆ ՓՈՐՁԵՐ
Տաղեր, Ճառեր, Առածներ, Նամակներ
Գեղապատկերներ, Արձակ խօսքեր

ԳԻՆ 15 ՂՐՇ.

Այս գիրքին կեդրոնատեղին է Մէքեճան-չարշը Սրապեան Պաղտասար աղայի գրատունը. միւս հայ գրավաճառներն ալ կը ծախեն զայն։

Հեղինակը, իւր այս առաջին գործին մէջ, փորձած է մի վերջնական կանոնաւորութիւն տալ մեր արդի ազգային լեզուին. հայ գրագէտները կը հրաւիրէ քննել զայն։

Ամեն կարգի անձեր կրնան օգտակարապէս ընթեռնուլ այս գիրքը, մանաւանդ ուսանողները, նոր սերունդը։ Չերազ էֆէնտիին եռանդուն գրիչն ու բեղմնաւոր հանճարը՝ որ արդէն իսկ հանրածանօթ են, կրնան ինքնին առհաւատչեայ մը համարուիլ այս գործոյն արժէքին։ Ամեն բանասէր անձանց գրատան մէջ իբրեւ ամենահարկաւոր զարդ մը գտնուելու է։

Պարգեւաբաշխութեան և կամ ուրիշ առթիւ դպրոցի ուսանողաց և ուսումնասէր անձանց ալ ընծայ տրուելու ամենայարմար գիրք մ'է։

Ա. ՏԸՊԷԻ
ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՔ
ԾԱԾԿԵՑԵԼՈՑ
ԿԱՄ
ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԹԱԳՈՒՆ ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ
ՈՐ Ի ՆԱԽՆԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑ ՀԵՏԷ
ՄԻՆՉԵՒ ՑԱՅՍՕՐ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ
Ն. ՃԻՎԱՆԵԱՆ

ՏԵՏՐ Գ.

Թերթ առ թերթ կը հրատարակուի շաբաթն անգամ մը ի գին 40 փրյ. Ա., Բ և Գ տետրերն ալ ելած են արդէն. Ամեն գրավաճառաց քով և կամրջի գլուխի պարագան կը գտնուի։

ՊԱԶԷՆ ՄԱՐԱԶԱԽՏԻՆ ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ

Սոյն հետաքրքրաշարժ գրքի առաջին մասն ամբողջ հրատարակուած ըլլալով, կը ծախուի ի գին 1/4 ոսկի Օսմանեան։

Ա Զ Գ

Նոր գիւղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն սեպհականութիւնն եղած և Կիւչէլճէ Ալի բաշա թաղին մէջ գտնուած Երեսուն և հինգ հազար կանգուննի չափ գետինին արդէն իճարէն եղած ըլլալով, պատրաստուած յատակագծին համաձայն մաս առ մաս ծախու հանուած է. ուստի այն օդասուն և գեղատեսիլ գետինէն ծախու առնել ուզողները կը հրաւիրուին կիրակի և ուրբաթ օրերը ի խորհրդարանն Նոր գիւղի. կամ հինգշաբթի օրերը Զուխաճի խանին վերնայարկը Պէրպէրեան Մեծ. Անդրանիկ աղային սենեակը։

Պարոնայք Ավրամ Լէվի եղբարք ի Կ. Պոլիս պատիւ ունին ծանուցանելու հասարակութեան թէ Ա. Ժ. Լէվի և Ընկ. անուն պղնձի վաճառականական ընկերութիւնը որուն կազմուիլը 1873 յունվար 1 շրջաբերականաւ յայտարարուած էր, այժմ իւր հաշիւները բոլորովին մաքրած և լուծուած ըլլալով, ասկէ անդին Ա. Ժ. Լէվի և Ընկ. ստորագրութիւնը կրող որ և իցէ պարտամուրհակ մը կամ թուղթ մը անընդունելի կը համարուի։

ՏԷՐ ԼՐԱԳՐՈՅ ՅՈՎԱԿԻՄ Գ. ԲԷԻՍԵԱՆ

ՏՆՕՐԷՆ—ԽՄԲԱԳԻՐ
ՄԿՐՏԻՉ ՓՈՐԹՈՒԳԱԼԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԻՔԱՅԷԼԻ ԷՖՍԷՐՃԵԱՆ
ՂԱԼԱԹԻԱ
ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 1